

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKO DRŽAVNO ODVJETNIŠTVO
U SISKU

BROJ: K-DO-7/05
Sisak, 02. ožujka 2007.

MU/JG

ŽUPANIJSKOM SUDU

U SISKU

Temeljem čl. 42. st. 2. t. 3. Zakona o kaznenom postupku, podižem

OPTUŽNICU

protiv:

I okr. BANOVIĆ JANKA,

JMBG: 1904958371012, sina Milana, rod.
19.04.1958. godine, prebiva u Petrinji, Donja
Bačuga broj 29, Srbina,

II okr. OBRADOVIĆ ZORANA,

JMBG: 2201965371004, sina Mirka, rod.
22.01.1965. godine u Donjoj Bačugi, s
prebivalištem u Donjoj Bačugi broj 1, općina
Petrinja, državljanstvo: RH i R Srbije, nalazi se u
pritvoru u Okružnom zatvoru Sisak

da su:

dana 21. rujna 1991. godine, u Petrinji, u Vinogradskoj ulici, prethodno pristupivši u para-vojne formacije tzv. "SAO Krajina", očito nezadovoljni sa nastupjelim demokratskim promjenama u Republici Hrvatskoj, a u cilju podrivanja i obaranja novo uspostavljenog demokratskog društva u Republici Hrvatskoj, nastojeći odcijepiti područje Petrinje i šire i pripojiti ga para-državi "SAO Krajini", te etnički očistiti taj prostor od nesrpskog stanovništva, pa su u okviru takvog svog zločinačkog plana, protivno odredbama čl. 3. t. 2. IV. Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine i čl. 4. t. 2. Dopunskog protokola iz Ženevske konvencije od 12. kolovoza 1949. godine o zaštiti međunarodnih oružanih sukoba, prilikom napada na Petrinju, krećući se iza tenkova, te primijetivši dvije civilne osobe i to Ivana Stanića i Slavka Matkovića, znajući ih od ranije i da su hrvatske nacionalnosti, fizički ih napali, na način da su ih rukama i nogama obuvenim u cipele, oborili na tlo, nastavili ih udarati po svim dijelovima tijela, i na taj im način nanijeli mnogostruke ozljede po tijelu, uslijed kojih su ozljeda Ivan Stanić i Slavko Matković ubrzo nakon toga podlegli,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava u vrijeme oružanog sukoba izvršili napad na civilno stanovništvo, kojega je posljedica smrt dvije osobe

pa, da su time počinili kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva – označeno i kažnjivo po čl. 120. st. 1. OKZRH.

STOGA PREDLAŽEM:

1/ da se pred Vijećem Županijskog suda u Sisku održi glavna rasprava,

2/ da se na glavnu raspravu pozove I okr. Banović Janko i II okr. Zoran Obradović (str. 98. – 99.), a kao svjedoci saslušaju Stanko Obradović (str. 107), Milan Svilokos (str. 115), Milan Cvikić (str. 116), Milorad Turopoljac (str. 107), Dušan Sljepčević (str. 118), Đorđe Jekić (str. 119) i Milan Obradović (str. 120),

3/ da se na glavnoj raspravi uzme uvid u zapisnik Županijskog suda u Sisku, Istražni odjel (str. 6-10), zapisnik Zavoda za patološku anatomiju (str. 40 i 41), izvadak iz kaznene evidencije za II okr. Obradović Zorana (str. 43), Nalaz i mišljenje stalnog sudskog medicinskog vještaka Kovačević dr. Steve (str. 58), te dokumentaciju očevida.

4/ da se produži **pritvor** do okončanja postupka (čl. 102 st. 1. toč. 1. 4. ZKP-a)

5/ da se I okr. Banović Janku u smislu čl. 305. st. 5. ZKP-a sudi u odsutnosti, a iz razloga što za sada nije dostižan državni tijelima Republike Hrvatske, a postoje osobito važni razlozi da mu se sudi u odsutnosti.

Obrazloženje

Na temelju podataka kaznene prijave Policijske uprave Sisačko-moslavačke pod brojem: K-21/05 od 16. veljače 2005. godine, rezultata kriminalističke obrade, te prikupljenih obavijesti, proizašla je osnovana sumnja da su I okr. Banović Janko i II okr. Obradović Zoran počinili kazneno djelo iz čl. 120. st. 1 OKZRH, stoga je protiv njih stavljen istražni zahtjev istražnom sucu Županijskog suda u Sisku, koji se u cijelosti suglasio sa zahtjevom ovog državnog odvjetništva, te je pod brojem: Kio- 25/05 od dana 06. svibnja 2005. godine donijelo rješenje o provođenju istrage.

I okr. Banović Janko pred Višim sucem Županijskog suda nije iznio svoju obranu, jer je za sada nedostupan državnim tijelima Republike Hrvatske.

Dajući svoju obranu u toku prethodnog postupka II ok. Obradović Zoran naveo je pred sucem da u cijelosti poriče izvršenje kaznenog djela koje mu se stavlja na teret.

Posebno naglašava u svojoj obrani da dana 21. rujna 1991. godine uopće nije bio u Petrinji, a niti je sudjelovao u napadu na Petrinju. Kritičnog dana bio je u jedinici teritorijalne obrane Banski Grabovac, koja je bila stacionirana u selu Cepeliš, a kojom obranom je rukovodila tzv. JNA.

Poznato mu je da je dana 21. rujna 1991. godine bio napad na Petrinju, a to je zaključio po detonacijama i pucanju iz vatrenog oružja, koje je dopiralo do mjesta Cepeliš, gdje se i nalazio. Tvrdi da je na položaju u mjestu Cepeliš ostao nekoliko dana, a nakon toga je bio prebačen u Petrinju u tvornicu "Kožara", a tu je boravi oko dvadesetak dana.

Iz obrane I okr. nadalje slijedi da je prije Domovinskog rata radio u tvornici "Gavrilović" Petrinja. Ističe posebno, da Vilus Mariju i Pešut Anu uopće ne poznaje po imenu i prezimenu, ne dozvoljava mogućnost, da kada bi ih i vidio da bi možda znao o kojim se osobama radi.

Ističe da Ivana Stanića i Slavka Matkovića ne poznaje, a niti je čuo da su isti poginuli.

Iz obrane I okr. slijedi da je krajem sedmoga ili početkom osmog mjeseca bio mobiliziran u teritorijalnu obranu, pri čemu su tada dobili uniformu rezervne vojske, te automatske puške. Sjetio se da je čuvao stražu u selu Donja Bačuga, a u selu Cepeliš bio je premješten u rujnu mjesecu nekoliko dana prije 21. rujna 1991. godine. Poznato mu je da je grad Petrinja bio pod kontrolom tzv. JNA.

Napominje, da na straži u mjestu Cepeliš nije bilo borbenog djelovanja.

Saslušana kao svjedok tijekom istrage Marija Vilus navela je pred istražnim sucem da se sjeća, da je dana 21. rujna 1991. godine, u popodnevnom satima, kada se nalazila u roditeljskoj kući u Vinogradskoj ulici, zajedno sa svojim bratom Ivanom Stanićem i pok. Slavkom Matkovićem, te još dvije osobe koje nije poznavala, bio napad na Petrinju.

Nakon što je napad malo prestao, oko 12,00 sati, iskoristila je taj trenutak, te je otišla na Sajmište u Petrinji, to je dio grada, gdje je inače stanovala sa obitelji. Oko 17 sati navedenog dana napad se intenzivirao, a njen otac po kretanju vozila, zaključio je da se borbena djelovanja odvijaju u Vinogradskoj ulici. Bila je zabrinuta zbog toga, budući je njen brat ostao u Vinogradskoj ulici. Napad je trajao do 20,00 sati.

Slijedećeg dana, odlučila je otići i vidjeti što se događalo u njenoj obiteljskoj kući, a posebno se brinula da svog brata Ivana, koji je ostao u kući. Oko 9,00 sati krenula je zajedno sa Dušankom Rađenović i pri susretu sa sada pokojnim Milanom Zagorac saznala je da je prilikom borbenih djelovanja prethodnog dana usmrćen njen brat Ivan i Slavko Matković.

Sjeća se da se u nedjelju ponovila pucnjava, saznala je iz javnog pogovora, da se radi "o čišćenju". Ističe da su se slijedećeg dana njen suprug i njen otac interesirali na koji bi način mogli sahraniti njezinog brata Ivana, pa su brata Ivana slijedećeg dana sahranili u vrtu iza kuće. Slavka Matkovića, također poginulog u borbenim djelovanjima, nisu se usudili sahraniti, saznajući da je njegovo tijelo ostalo u dvorištu kuće susjede Evice Čučković.

U svom iskazu Marija Vilus posebno ističe da je po proteku petnaestak dana, kada se sa svojom sestrom Anom nalazila ispred svoga stana na Sajmištu pristupili njima I okr. Janko Banović i II okr. Zoran Obradović. Oboje su radili sa njima u tvornici "Gavrilović", dobro su se poznavali, jer više godina su radili zajedno. Pri susretu sa njima obojica su se interesirali gdje mogu naći Evicu Matijašević, koja ja bila njena susjeda. U razgovoru sa okrivljenima isti su izrazili želju da popiju kavu i to sa njom i njenom sestrom. Obojicu su pozvali u njen stan, a prisutan je bio njen otac Pavle. Primijetivši oca I okr. Janko Banović rekao je "oh, Pajo šta ti radiš ovdje", otac je odgovorio da su mu one kćeri. Ističe, dok je sestra kuhala kavu započet je razgovor u kojemu su obojica okrivljenih opisivali kako su prolazili kroz Vinogradsku ulicu za vrijeme napada. Rekli su da su se kretali sa tenkom i da im je bilo naređeno da pucaju u kuću Evice Čučković, no da u tu kuću nisu pucali, već da su pucali u kuću Antuna Jaše, jer da se u toj kući sakupljaju ustaše. Nakon ispaljenja granate u kuću Antuna Jaše okrivljeni su joj rekli, da su iz kuće istrčali dvoje ustaša – jedan visoki brko i jedan mali slabiji. Pri tom su naglasili da su oboje sredili i iscipelirali, a da su trojica pobjegla kroz bašču.

Iz iskaza spomenutog svjedoka, proizlazi da je po opisu odmah znala da su okrivljeni usmrtili njenog brata, koji je imao jače brkove, dok je Slavko Matković bio niži. Naglašava da je njena sestra Ana odmah i zapitala, da li znate koga ste ubili, na što im je njena sestra rekla da su ubili njenog brata.

Odmah po tom II okr. Obradović Zoran lupi se rukom po koljenu, rekao je I okr. "Janko idemo".

Napominje u svom iskazu da su njen brat Ivan i pok. Slavko Matković, nakon što su ostali u Vinogradskoj ulici, kada ih je napustila i otišla u svoj stan, bili u civilnoj odjeći.

Saslušana kao svjedok Ana Pešut navela je pred istražnim sucem, da je nekoliko dana po napadu na Petrinju, nalazeći se ispred kuće na Sajmištu, gdje ima stan zajedno sa svojom sestrom Marijom Vilus, da su ispred iste stambene zgrade prišli njoj i njenoj sestri Janko Banović i Zoran Obradović. Obojicu je od ranije poznavala jer su radili kao i ona u tvornici "Gavrilović". Pri susretu sa okrivljenima isti su se interesirali gdje bi mogli naći osobu po imenu Evica, koja je bila njena susjeda. U razgovoru s njima izrazili su želju da popiju kavu, pa su otišli u stan njene sestre Marije Vilus u kojoj se nalazio i njihov otac Pavao Stanić te njihova malodobna djeca. Sjetio se da su prilikom razgovora s okrivljenima isti počeli opisivati kako su bili u sastavu grupe, koja se za vrijeme napada prema Petrinji kretala Vinogradskom ulicom. Rekli su da su se spustili preko mjesta Pecko i da su svojim dolaskom u Vinogradsku ulicu u Petrinji naišli na otpor koji im je pružan iz kuće Evice Čučković. Pri tom su istkali, da nisu pucali u kuću Evice Čučković, no da bi se zaštitili pozvali su da im u pomoć dođe tenk kojim je raspolagala tzv. JNA, koji su kasnije okrenuli niz ulicu i pri tom ispalili granatu u kuću Antuna Jaše. Rekli su tada, da su iz kuće istrčala petorica muškaraca od kojih su trojica pobjegla kroz bašču u pravcu Kupe, dok su drugu dvojicu uhvatili. Rekli su

tada, da su tim ljudima uputili riječi "majku im jebem ustašku dobili su svoje". Dok su opisivali takav svoj postupak, upadali su jedan drugom u riječ, nadopunjujući jedan drugoga, opisujući što se sve događalo. Opisujući ovu dvojicu ustaša, time da je I okr. rekao da su ih dobro sredili. Znajući da su u Vinogradskoj ulici poginula dvojica i to njen brat Ivan i Slavko Matković, ne mogavši izdržati, zapitala ih je da li im je poznato koga su usmrtili, pri čemu im je ona rekla da su ubili njenog brata. Sjetila se da je I okr. Janko Banović tada upitao "da li je visoki brko Ivan Stanić bio tvoj brat". Ubrzo nakon toga okrivljeni su napustili stan.

Napominje, da je od svojih poznanika čula da se II okr. Zoran Obradović raspitivao gdje stanuje, a budući da je na raznim mjestima govorio da sve ustaše treba pobiti, a očito misleći na Hrvate koji su ostali u Petrinji, kod nje je izazvalo strah.

Iz iskaza svjedoka Nikole Vilusa proizlazi da je od susjeda Antuna Jaše saznao da je kritičnog dana poginuo njegov šogor Ivan Stanić. Ističe da je zajedno sa svojim susjedima otišao u Vinogradsku ulicu i ispred trgovine našao tijelo pokojnog Ivana Stanića, a koga su pokopali u vrtu njegove kuće u Vinogradskoj 56. Primijetio je tada da je lijeva ruka u predjelu lakta Ivana Stanića bila gotovo presječena, vidjela se kost, a ruka se držala samo na koži. Isto tako primijetio je da je prednja lijeva lopatica gotovo bila istrgnuta iz tijela. Potom napominje u svom iskazu, da je za usmrćenje svoga šogora Ivan Stanića saznao od svoje supruge Marije Vilus, kojoj su okrivljeni poblize opisali na koji su način usmrtili Ivana Stanića.

Saslušani kao svjedoci tijekom istrage Stanko Obradović, Milan Svilokos, Milan Cvikić, Milorad Turopoljac, Dušan Sljepčević, Đorđe Jekić i Obradović Milan, naveli su pred istražnim sucem da nemaju saznanja o inkriminiranom događaju, budući su se u vrijeme napada na Petrinju nalazi u mjestu Cepeliš, na straži. Nemaju saznanja da li su okrivljeni bili u mjestu Cepeliš na straži, no pretpostavljaju da su isti mogli biti, jer su svi muškarci iz sela bili regrutirani u teritorijalnoj obrani. Na položaju su u Cepelišu bili jedan dan i noć, nakon čega su se ponovo vratili u selo. Međutim, sve dok Milan Cvikić posebno ističe u svom iskazu, da mu je poznato da je jedan dio regrutiranih osoba, a koji su bili u mjestu Cepeliš, išao sudjelovati u napadu na Perinju i to sa osobnim naoružanjem koje su imali, poblize ne može navesti koje su to osobe išle u napad na Petrinju. U tom dijelu, gotovo potpuno suglasan iskaz dao je i svjedok Đorđe Jekić.

Iz zapisnika o pregledu posmrtnih ostataka Ivana Stanića između ostalog se navodi, da je isto tijelo umotano u deku, a uočava se da je glava odvojena od tijela, skeletirana, dok se na tijelu nađe nešto mekih tkiva, a lijeva ruka odvojena od tijela, dok je nadlaktica prelomljena. Na nogama ima traperice, a uz tijelo se nađu plave plastične natikače, dok je na gornjem dijelu tijela majica kratkih rukava. U konačnom nalazu i mišljenju se navodi, da je tijelo identificirano kao Stanić Ivan.

Na taj način istragom smatram utvrđenim da su I okr. Banović Janko i II okr. Obradović Zoran počinili inkriminirano djelo, a na način poblize opisano u dispozitivu ove optužnice.

Tako njihovo postupanje pravno je valjalo označiti kao počinjenje kaznenog djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom – ratnim zločinom protiv civilnog stanovništva, označeno i kažnjivo po čl. 120 str. 1. OKZRH.

Na takav zaključak ukazuje niz okolnosti, a posebno okolnosno i uvjerljivo kazivanje saslušanih svjedoka Vilus Marije i Pešut Ane, koje su inače sestre pokojnog Ivana Stanića, a pred kojima su svjedocima okrivljeni detaljno opisali pod kojima su okolnostima usmrtili oštećene, a to su okrivljeni učinili iz razloga što su bili uvjereni da su oštećeni "ustaše", dakle Hrvati. Činjenica je nadalje, da su oštećeni nakon što je ispaljena granata na kuću gdje su se sklonili u podrumu, istrčali iz kuće u namjeri da nađu novi zaklon, međutim, okrivljeni su ih uhvatili i izvršili nasilje nad njima, udarajući ih nogama obuvenim u cipele po tijelu i drugim predmetima, tako da su ovi uslijed mnogostrukih povreda ubrzo nakon toga poginuli.

Naime, iz činjeničnih utvrđenja tijekom postupka razvidno je, da su 1991. godine nastupile demokratske promjene u Republici Hrvatskoj, kao npr. uvođenje višestranačkog sustava. Samim nastupom demokratskih promjena na tom području došlo je do osnivanja tzv. SAO Krajine, koja se protivili demokratskim promjenama u Republici Hrvatskoj. Značajan broj Srba koji su prebivali na tom području prihvatio je programske ciljeve para-države "SAO Krajine", a koje vlasti su imale prvenstveno za cilj stvaranje "Velike Srbije" na tom području, pripojenja tog područja "Velikoj Srbiji", pa su u okviru takovog svog plana imali za daljnji cilj, protjerivanje nesrpskog stanovništva s tog područja, koji cilj su u dobrom dijelu i ostvarili na početku oružane agresije na Republiku Hrvatsku, potpomognute u najvećem dijelu od tzv. JNA.

I okr. Banović Janko i II okr. Obradović Zoran prihvatili su programske ciljeve para-države "SAO Krajine", a takav zaključak temelji se prvenstveno na činjenici, da su odmah po izbijanju agresije na Republiku Hrvatsku, pristupili para-vojnim formacijama te države. U prilog takvog zaključka govori i činjenica da su okrivljeni nesumnjivo imali saznanja o tome, da su oboje oštećenih hrvatske nacionalnosti i da su inkriminirane zgođe bili civili, koji su prilikom napada na Petrinju spašavali svoj život, sklonivši se prethodno u podrum kuće.

Iz ponašanja okrivljenih konkretne zgođe, a koje ponašanje su detaljno opisali saslušanim svjedocima Vilus Mariji i Pešut Ani, može se nedvojbeno zaključiti da su okrivljeni rekavši da su ubili "ustaše" imali saznanje da se radi o građanima hrvatske nacionalnosti.

Obrana II okr. Obradović Zorana u cijelosti je neprihvatljiva, jer je suprotna činjeničnim utvrđenjima tijekom istrage, a iz kojih utvrđenja slijedi da su okrivljeni samo privremeno bili u mjestu Cepeliš, a zatim su se aktivno uključili u napad na Petrinju, a koji napad je bio usmjeren na protjerivanje nesrpskog pučanstva.

Budući su I okr. Banović Janko i II okr. Obradović Zoran postupali protivno odredbama uvedno naznačenih Ženevskih konvencija, to se opravdano izvodi konačan zaključak da su svojim ponašanjem ostvarili sva bitna objektivna i subjektivna obilježja utuženog kaznenog djela, zbog čega se svako optužnica ukazuje opravdana i na Zakonu osnovana.

ZAMJENIK

DRŽAVNOG ODVJETNIKA

Miljenko Ugarković